

Bemærkninger til forslaget

1. Områdets kvalitet

Harboør Tange og Agger Tange er vådområder af international betydning som levested for vandfugle og derfor omfattet af den af Danmark den 16. juli 1977 tiltrådte Ramsarkonvention. De to tanger er endvidere udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområder i henhold til EFs fuglebeskyttelsesdirektiv, der trådte i kraft 2. april 1981. Områderne indeholder tillige betydelige landskabelige og botaniske værdier.

2. Ejerforhold

Landarealerne er statsejede, og lagunerne er søterritorium. Fredningen omfatter ikke private lodsejere. Landarealerne ejes/administreres af ministeriet for offentlige arbejder, der på Harboør Tange udlejer landbrugsretten til ca. 20 af egnens landmænd.

3. Områdets sikringsmuligheder

Statsejede arealer kan fredes ved kendelse (ved fredningsnævnbehandlings-, naturfredningslovens kapitel III) eller ved § 60-bekendtgørelse (naturfredningslovens § 60).

Søterritorium kan alene fredes ved, at der udarbejdes en § 60-bekendtgørelse.

Det må være rimeligt, at hele arealet underkastes samme beskyttelsesform – dvs. ved en § 60-bekendtgørelse.

4. Fredningssagens forløb

En af Danmarks Naturfredningsforening i 1972 rejst fredningssag for Agger Tange blev samme år stillet i bero, da ministeriet for offentlige arbejder foreslog, at fredningen gennemførtes ved en § 60-fredningsbekendtgørelse.

Siden 1976 har miljøministeriet søgt at sikre naturværdierne på Harboør Tange – ligeledes ved en § 60-bekendtgørelse.

Sagerne har altså verseret i henholdsvis 11 og 7 år. Miljøministeriet har udarbejdet adskillige udkast til fredningsbekendtgørelse for de to tanger i årenes løb, men ministeriet for offentlige arbejder

har ikke villet anerkende et indhold, der indebærer en tilfredsstillende og langsigtet beskyttelse af de ovennævnte naturværdier.

For nylig er der dog ved forhandling mellem de to ministerier opnået enighed om et bekendtgørelsesforslag af 16. maj 1983. Dette forslag er imidlertid uden et tilstrækkeligt fredningsformål og omfatter alene regler for landbrug, færdsel og visse bygningsanlæg. En egentlig fredning af naturværdierne vil ikke opnås med bekendtgørelsens ordlyd.

Den lange sagsbehandling og den manglende fredning er utilfredsstillende af følgende årsager:

- Naturværdierne på tangerne trues af opdyrking, tilgroning og dræning.
- Det er særdeles vanskeligt at opnå forståelse hos private lodsejere for, at de må bøje sig for fredningskrav mod erstatning, når staten vægrer sig ved at frede tilsvarende naturværdier på egne arealer.
- Det er vanskeligt at forklare lodsejere denne lange sagsbehandling, når det alene drejer sig om at opnå enighed mellem to statslige myndigheder.
- Følgelig hæmmes fredningsarbejdet i almindelighed, og der skabes despekt for fredningsinitiativer.
- Fredningen indebærer i øvrigt ingen erstatningspligt i modsætning til fredninger på privatejede arealer.

5. Forslag til en § 60-fredningsbekendtgørelse

Vedlagte bilag med forslag til en § 60-bekendtgørelse sikrer fuldt ud naturværdierne på Harboør Tange og Agger Tange.

Bekendtgørelsen berører ikke kystsikringsarbejderne i området.

For Harboør Tange gælder, at det nuværende landbrugsmønster hos lejerne ikke bliver berørt, og der vil fortsat være mulighed for at dyrke korn på ca. 90 hektarer. Kreaturafgræsning og høslæt bevares ligeledes i fuld udstrækning. Cheminovas aktiviteter på Rønland samt den såkaldte gamle fabriksgrund på østsiden af Harboør Tange berøres